

AZ YEMEK VE ORUCUN FAYDALARI*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh... Kemâ yuhibbü ve yerdâ ve yenbağî li-celâli vechihi'l-kerîm... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn... Senedinâ ve mededinâ muhammedini'l-mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû biihsânin zevi's-sıdkı ve'l-vefâ...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

أَبْلُوا أَجْسَادَكُمْ بِالْجُوعِ وَالْعَطَشِ وَأَفْنُوا لِحُومِكُمْ
وَأَذِيبُوا شُحُومَكُمْ تَسْتَبْدِلُوا لِحُومًا طَيِّبَةً

مَحْشُوءَةً بِالْمِسْكِ وَالْكَافُورِ فِي الْجَنَّةِ

(الدیلمی عن أنس)

RE. 8/13 *(Eblû ecsâdeküm bi'l-cûi ve'l-ataşi, ve efnû lühûmeküm, ve ezîbû şühûmeküm;*

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

testebdilû luhûmen tayyibeten mahşüvveten bi'l-miski ve'l-kâfûri fi'l-cenneti.)

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selamı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı üzerinize olsun... Rab-bimiz cennetiyle, cemaliyle cümlelerinizi müşerref eylesin... Sevdiği, razı olduğu bir hayat sürüp, huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak var-manızı nasib eylesin... Dünyanın ve ahiretin her türlü hayırlarına erdirip, dünyanın ve ahiretin her türlü şerlerinden mahfuz eylesin...

Peygamber SAS Efendimiz bizim rehberimiz ve nümune-i imtisalimiz olduğu için ve onun hadîs-i şerîfleri bizim dinimizin ana kaynaklarından birisi olduğundan, Kur'an-ı Kerîm'le beraber dinimizi öğrenmemize yardımcı olan en önemli kaynak olduğundan; hatta Kur'an-ı Kerîm'in en güzel tarzda anlaşılmasına da malzeme teşkil etmiş olduğundan, bizim Rasûlüllah Efendimiz'i tanımamız, hayatını öğrenmemiz, sîretini takip etmemiz, hadîs-i şerîflerini uygulamamız, sünnetine uymamız, onun yolunda gitmemiz, dünya ve ahiret saadetimizin, iyi müslüman olmamızın, vazgeçilmez şartıdır. Başka bütün yollar tıkalıdır, yanlıştır, eksiktir, güdüktür, boştur, bâtıldır. Ancak Rasûlüllah'ın açtığı yol, cadde-i kübra insanı Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rızasına götürür; cennetine, cemaline erdirir.

Onun için, en önemli işimiz olan Rasûlüllah'ı tanımak, hadîs-i şerîfleri bellemek işini yapmak üzere, bu pazar sohbetlerimizde Gümüşhaneli Ahmed Ziyaüddin Hocamızın toplamış olduğu

hadis kitabından hadîs-i şerîfler okuyarak, ananevi olarak ta eski zamanlardan beri bizim bu camiamızın âdeti olarak yapıyoruz, devam ettiriyoruz. Allah gayret kuvvet versin... Sizlere de şevk versin. Bu çalışmalara devam edelim. Bunlar bizim sebep-i fevz ü felâhımızdır.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına geçmeden önce kendilerine çok şükran borçlu olduğumuz kimselere karşı şükrâne olara, teşekkür olarak; sevgimizin, saygımızın, bağlılığımızın bir nişanesi olarak başta Peygamber Efendimiz SAS olmak üzere ve sair enbiyâ ve mürselîn olmak üzere cümle evliyâullahın, hâssaten sâdât ve meşâyih-ı turuk-i aliyyemizin ruhuna ve ahirete göçmüş olan bütün sevdiklerimizin, büyüklerimizin ruhlarına;

Bu beldeleri Allah rızası için canlarını, mallarını ortaya koyarak, feda-i can ederek cihad eylemiş ve fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin ruhlarına; hâssaten Fatih-i Kostantiniyye Sultan Muhammed Han-ı Sâni cennetmekânın ruhuna ve o mübarek ordusu mensuplarının ruhlarına hediye olsun diye; bu beldeleri zaman zaman düşmanlara karşı savunmuş, korumuş olan gazilerin, şehidlerin, mücahidlerin ruhlarına bizden bir hediye olsun diye;

Şu içinde ibadet ettiğimiz, sohbeti yaptığımız İskenderpaşa Cami'sini bina etmiş olan Bayezid-i Velî'nin gözde ve mutemet veziri İskender Paşa'nın ruhuna hediye olsun diye ve bu camiyi tekrar tekrar tamir etmiş, tecdit eylemiş, tevsî eylemiş olanların, buna katkıda bulunanların kendileri ve geçmişlerinin ruhları

şâd olsun diye;

Uzaktan yakından şu camide gelip toplanmış olan siz değerli kardeşlerimin ahirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye ve bu camiden gelmiş geçmiş mübarek imamların, müezzinlerin, hatiplerin, vaizlerin, cemaatlerin ruhlarına hediye olsun diye; biz de Rabbimizin rızasına uygun yaşayalım, Rabbimizin huzuruna sevdiği kullar olarak varalım diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerif okuyup bu saydıklarımıza hediye edip öyle başlayalım!

.....

a. Vücudunuzu Zayıflatın!

Hadîs-i şerîf, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 8. sayfasının 13. hadîs-i şerîfidir. Hadis alimlerden Deylemî, Enes RA'dan rivayet etmiş. Şerhte *ed-daîfün* diyor, zayıf hadîs-i şerif olarak rivayet edilmiş, yazılmış.

Ama Ahmed Ziyâeddin-i Gümüşhânevî Hocamız uygun gördüğü için, “Bilelim, uygulayalım!” istediği için kitabına almış; onun için biz de okuyoruz.

Açıklamasını yapacağız; sebepleri de dilimizin döndüğünce söylemeye gayret edeceğiz. Şöyle buyruluyor:¹

¹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.1034, no:350; Hatîb-i Bağdâdî, *el-Müttefik ve'l-Müfterik*, c.III, s.129, no:1261; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.784, no:43100; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.124, no:190.

أَبْلُوا أَجْسَادَكُمْ بِالْجُوعِ وَالْعَطَشِ وَأَفْنُوا لُحُومَكُمْ
وَأَذِيبُوا شُحُومَكُمْ تَسْتَبْدِلُوا لُحُومًا طَيِّبَةً
مَحْشُوءَةً بِالْمِسْكِ وَالْكَافُورِ فِي الْجَنَّةِ

(الديلمى عن أنس)

RE. 8/13 (*Eblû ecsâdeküm bi'l-cûi ve'l-ataşi, ve efnû lühûmeküm, ve ezîbû şühûmeküm; testebdilû luhûmen tayyibeten mahşüvveten bi'l-miski ve'l-kâfûri fi'l-cenneti.*)

(*Eblû ecsâdeküm bi'l-cû'i ve'l-ataşi*)
“Vücutlarınızı aç durarak, susuz durarak yıpratın, eritin! (*Ve efnû lühûmeküm* Ve fazla etlerinizi yok edin, fazla kilolarınızı atın! (*Ve ezîbû şühûmeküm*) Vücutlarınızda birikmiş olan yağları da eritin!”

Böyle yaparsanız, (*Testebdilû lühûmen tayyibeten mahşüvveten bi'l-miski ve'l-kâfûri fi'l-cenneti*) “Bu vücutlarınıza mukabil, cennette Allah size hoş, güzel vücutlar verir; içi kâfurla, miskle, güzel kokulanmış vücutlara sahip olursunuz.”

“Mis kokulu, kâfur kokulu çok güzel bedenlere, vücutlara sahip olursunuz.” denmiş, oruç tavsiye edilmiş oluyor. Bu hadîs-i şerifte; “Riyâzet, riyâzet-i beden” dediğimiz husus tavsiye edilmiş oluyor.

“Enes RA’dan yapılan bu rivayet, zayıf rivayet” dendiği halde almış? Çünkü bir rivayet, rivayet tekniği bakımından zayıf olabilir ama mânası doğru olabilir. Müslümanların bunu bilmesi

lazım! Hadis dinleyen, okuyan insanların bilmesi lazım gelen bir husustur. Hadis zayıf olabilir. Zayıf olmasının veyahut daha başka bir illet ile mâlul olmasının sebebi, senediyle ilgili olabilir. Senedindeki şahısların evsafıyla ilgili olabilir. Daha hadis ilmine ait başka sebeplerle ilgili olabilir ama söz doğru olabilir.

Zayıf hadistir ama söz doğrudur ve ibadet ve taat konusunda zayıf hadisle amel edilir. O hadîs-i şerifler, “Şunda sevap var, şunu şöyle yapın, şu şöyledir.” dediği zaman tutulur, kaide böyledir. Netice itibariyle insanı ibadete, hayra teşvik ediyor, o yüzden icra edilir; senedindeki zayıflığa bakılmaz.

Şimdi işin muhtevasına, bu rivayetteki emirlere gelelim. Ne deniliyor:

“—Bedenlerinizi açlıkla, susuzlukla yıpratın, fazla etlerinizi yok edin, fazla yağlarınızı eritin; o zaman cennette mis kokulu bir vücuda sahip olursunuz; miskle karıştırılmış, misk doldurulmuş, güzel kokular doldurulmuş, cennet miskleriyle doldurulmuş güzel bir vücuda sahip olursunuz.” denmiş oluyor.

Bu mânâ doğrudur, bu emir Kur’ân-ı Kerîm’de de vardır. Allahu Teâlâ hazretleri Kur’ân-ı Kerîm’de de bize orucu emretmiştir. Peygamber SAS’in pek çok hadîs-i şerîflerinde de emredilmiştir, doğrudur ve bunun yapılması hakikaten bize bu faydaları sağlar.

Misaller:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا

كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

(البقرة: ١٨٣)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû kütibe aleykümü's-sıyâmü kemâ kütibe ale'llezîne min kabliküm lealleküm tettekùn.*) “Ey iman edenler! Sizden önceki ümmetlere yazıldığı, farz kılındığı gibi, oruç size de farz kılındı. Siz de Ramazan'da oruç tutun, o zaman takvâyâ sahip olursunuz, takvâyı öğrenmiş olursunuz, müttakî kul olmuş olursunuz.” (Bakara, 2/183) buyruluyor.

Allah takvâ ehli kulları sever, çok mükâfatlara erdirir.” diye Bakara Sûresi'nden emir...

Ondan sonra sabretmek, aç susuz durmak, Allah'a ibadet yolunda sabretmek...

Ayet-i kerimede:

إِنَّمَا يُوفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

(الزمر: ١٠)

(*Innemâ yüveffe's-sâbirûne ecrâhüm bi-gayri hisâb*) “Sabredenlerin mükâfatı hesaba, ölçüye gelmeyecek şekilde, fazla miktarda verilecek.” (Zümer, 39/10) buyrulmuş.

Demek ki orucun kendisi Kur'ân-ı Kerîm'de var, hadîs-i şerîflerde Efendimiz tavsiye etmiş, kendisi tutmuş. Tam bu hadîs-i şerîfte söylenen şekilde yaşamış. Karnına taş bağlamış; mübarek karnı acımış da aç durmaktan karnına taş bağlamış. “Midesinin acısı dinsin.” diye sıcak taş bağlamış. Birisi:

“—Yâ Rasûlallah! Kaç gündür yemek yemedim, karnım aç, bak istersen.” diye şöyle örtülerini kaldırıp da karnına taş bağlamış durumunu gösterince; Efendimiz tebessüm etmiş, o da karnını açmış, göstermiş:

“—İşte benim de durumum seninki gibi.” demiş.

Peygamber SAS Efendimiz evde bir şey depo etmezdi, saklamazdı, geleni fukaraya verirdi. Gündüz gelirse, akşama bırakmazdı. Gece gelirse sabaha bırakmazdı, hemen, anında dağıtırdı. Olursa kendisi ölçülü miktarda yerdi, olduğu halde bazı günlerde oruç tutardı. Olmadığı zaman da;

“—Zaten oruca niyetliydim.” derdi; mübarek, orucu çokça tutardı.

Ashabına da orucu tavsiye etmiştir.

b. Oruç İradeyi Kuvvetlendirir

Muhterem kardeşlerim! Biz orucu niye tutuyoruz?

Önümüzde yiyecek, içecek imkân var, niye kendi kendimize yasaklıyoruz? Dinimizde bu emir niye var olmuş?

İrademizi kuvvetlendirmek için. Bir şeye sahip olduğumuz halde onu kullanmamayı öğrenmek için. Nefsimiz bir şeyi istediği, canımız bir şeyi çektiği halde onu yapmamayı öğrenmemiz için farz kılınmış; bununla öğreniliyor. İnsan bir şey isteyebilir, istesin, istediği halde yapmamayı da öğrenecek.

Çocuk her şeyi ister, anasının eteğine yapışır:

“–Anne bana simit al.”

Simidi alır. “–Anne bana kâğıt, keten helva al!” der. “–Anne bana macun al, anne bana horoz şekeri al, anne bana dondurma al...” Akşama kadar çocuğun arzuları bitmez. Dükkâna girer; “Şundan istiyorum, bundan istiyorum.” der. Oyuncakçı dükkânına girer, oyuncaklara yapışır, almak ister “Bırak evladım!” dersin, dinletemezsin. Arzuların sonu yok.

İnsan büyüdüğü zaman arzular da büyüyor, ejderha gibi oluyor, günahlara da sürüklüyor. İnsan içinden bir şey ister; o isteğini yerine getirmek için günaha sapar, harama sapar; hırsızlık yapar, günah işler, zina eder. Allah saklasın. İnsanın nefsinin arzularını yenmeyi öğrenmesi lazım. Bu çok önemli bir hakikat! İçinizden arzular geliyor ya, bu arzulara hâkim olmayı öğreneceksiniz. “–Kafamın taşı attı, sigortam patladı, falanca adamın kafasını kıracağım. Çekilin önümden, tutmayın beni!” Herkes yakasından tutuyor, ceketini bir tarafta kalıyor; bıraksalar dövecek. Niye? “–Sinirlendi.” Olmaz, ölçüyü kaçırmayacak! Hadis-i şerifte buyruluyor ki:²

وَأَمَّا الْمُنْجِيَاتُ فَخَشِيَةُ اللَّهِ تَعَالَى فِي السِّرِّ

² Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.328, no:5452; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.471, no:745; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.343; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.214, no:325, 326, 327; İbn-i Hibbân, *Tabakâtü'l-Muhaddisîn*, c.II, s.60; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.IV, s.437, no:1337; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.I, s.263, no:266; Ukaylî, *Duafâ*, c.III, s.447, no:1497; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.452, no:7252; Ebû Hüreyre RA'dan.

وَالْعَلَانِيَّةِ وَالْقَصْدُ فِي الْفَقْرِ وَالْغِنَى وَالْعَدْلُ فِي الْغَضَبِ وَالرِّضَا

(Emme'l-münciyâtü) “Üş şey de insanı kurtarıcıdır: 1. (Fehaşyetu'llâhi teâlâ fi's-sirri ve'l-alâniyeh) “Bu insan kurtarıcı olan, cehenneme düşmekten kurtaracak, cennete girmesine sebep olacak şeylerin birincisi, tenhada ve kalabalıkta, gizlide ve aşikârede, sırda ve alâniyede Allah-u Teâlâ Hazretleri'nden korkmak.”

2. (Ve'l-kasdu fi'l-fakri ve'l-gınâ) “Fakirlikte ve zenginlikte orta yolda olmak, dikkatli olmak, aşırı olmamak.”

3. (Ve'l-adlü fi'l-gadabi ve'r-rıdâ) “Kızdığı zaman da, memnun ve hoşnud olduğu zaman da, karşısındakine adaletle muamele etmekten ayrılmamak.”

Kızdığı zaman da, gazap ettiği zaman da ölçüyü kaçırmayacak, dengeli hareket olacak, sakin olacak. Derya gibi vakur bir şekilde duracak, sakin olacak. Tehevvüre kapılmayacak, birden patlamayacak. Bu da bir eğitim işidir, büyük bir eğitim işidir.

Kitaplarda okuyorsunuz, filmlerde görüyorsunuz, televizyonlarda seyrediyorsunuz; mesela Uzakdoğu medeniyetlerinde bir ruhsal eğitim meselesi var, sporları bile farklı. Karate, judo ve sâire... Kendilerinin inançlarına uygun bir spor geliştirmişler. “Sakin durmak, kızmamak, sporun bir gereğidir.” deniliyor, “centilmenlik”

deniliyor, kavga edilmemesi gerekiyor.

Muhterem kardeşlerim!

İnsan bu nefesine hâkim olmazsa, bütün günahlar oradan çıktığı için bu nefsi yenmeye alışacağız. Doktorlar geliyor, insanın koluna bir iğne batırıyorlar, bir ilaç sıkıyorlar, yanıyor insan; “Aman, yandım Allah!” diyor, ovuşturuyor. Okullar bir gün tatil oluyor. Kolu şişiyor, hasta yatıyor.

Bu adamın veya bu çocuğun koluna bu iğneyi niye batırdınız?

“—İşte çocuk bununla aşı olmuş oluyor, hastalığa karşı direnç kazanıyor, ‘asıl hastalığa tutulmasın’ diye yaptık.” diyorlar.

Küçük, hafif bir mikrop veriyorlar, vücut onu yenmeyi öğreniyor, ötekileri rahatlıkla yeniyor, hastalığa tutulmuyor. Çiçek aşısı yapıyorlar, cırt cırt cırt üç çizgi çiziyorlar, orası biraz şişiyor; ondan sonra çocuk, çiçek hastalığına tutulmuyor.

“—Çiçek hastalığından ne olacak hocam? Zaten adı bile güzel, çiçek hastalığı; ne olacak?”

Ne olacak deme. Orta Çağ’da Avrupa’da bir şehre geldi mi şehri söndürürmüş. Ahalisinin üçte birini, üçte ikisini öldürürmüş. Çiçek salgını kırar geçirirmiş. Dedelerimiz, hacı ninelerimiz, mahallenin yaşlı başlı, ağzı dualı teyzeleri köşe başlarında cırt cırt aşı yaparlarmış, bizim memleketlerde hiç çiçek salgını olmazmış. Kafkasya’da, bizim bu Türkiye’de, Osmanlı diyarlarında böyle yapılmış. Çiçek

hastalığından, çiçek salgınından Avrupa’da o adamların, yüzleri çopur yara olurmuş, pislikten ölür giderlermiş. Neden sonra müslümanlardan bunun aşısını öğrenmişler de yapmaya başlamışlar.

Ne yapıyor çiçek aşısı?

Kolunu birkaç yerden çiziyor, vücut oradan mikrobu tanıyor, onu yenmeyi öğreniyor ve o büyük hastalığa tutulmuyor. İşte bunun gibi insanın mânevî bakımından da iradesinin kuvvetli olması, günahlar karşısında gevşememesi, erimemesi, günaha meyletmemesi lazım; sevaplı şeyden de yüksünmemesi, kaçınmaması lazım.

“—Sabah namazına kalk.”

“—Uykumu alamıyorum, başımı kaldıramıyorum, sonra kılarım.”

“—Olmaz! Uykuyu yeneceksin, namaza kalkacaksın. Çünkü Allah’ın emri, bu vakitte kılınması lazım!”

O da bir irade işi. Ezanı duyduktan sonra uykuyu bölüp de kalkıp namaz kılmak bir irade işi. Haramı görüp de ona kapılmamak, kendisini tutmak bir irade işi. İşte bu irade eğitimi yapacağız, yapacaksınız; müslümanların bir vazifesi bu. Bu vazifeyi yapmadığı zaman şeytan müslümanı kandırıyor. Nefsi müslümanı kandırıyor, günahlara bulaştırıyor. O günahlara bulaşmamak için nefsi açlığa, susuzluğa tâbi tutuyoruz. Nefis aç susuz kalınca günahlara bakacak hâli kalmıyor.

“—Karnımı bir doyursam başka bir şey istemem.”
diyor, çünkü midesi boş.

Midesi boş olunca böyle oluyor. Dedelerimiz,
“Aç ayı bile oynamaz!” demişler. Hayvancağzın
keyfi yok. Burnuna halka da taksan tef de
vursan, ne yapsan oynamıyor.

Neden? Karnı aç... Önce bir karnı doycak.

Onun gibi demek ki, nefsi aç susuz bıraktığın
zaman, riyazet, perhiz yaptığın zaman, Allah’ın
emri olan orucu tuttuğun, israftan korunduğun
zaman nefsini zayıflatmış oluyorsun, iradeni
kuvvetlendirmiş oluyorsun. İraden kuvvetleni-
yor.

“—Biz her yıl bir ay kampa gireriz.”

“—Nerede kampa girersiniz?”

“—Her yerde gireriz. Müslümanlar dünyanın her
yerinde bir ay kampa girerler, askerî eğitim
yaparlar.”

“—Ne eğitimi yaparlar?”

“—Nefsi yenme eğitimi yaparlar, nefsine
hâkim olma eğitimi yaparlar. Sigara içenler
sigarayı bırakır. Kötü alışkanlıkları olanlar kötü
alışkanlıkları bırakır.”

Bazılarının içkili lokantası oluyor, Ramazan’da
kapatıyor. Hiç satmasa daha iyi ama Ramazan’da
herkes bir değişmeye giriyor. Onun için bu
hadîs-i şerîfin muhtevası doğrudur.

Tasavvufta da bir insanın olgun bir insan olması
esas ya, kâmil insan olacak, insân-ı kâmil olacak.
Yarım yamalak müslüman oldu mu olmaz.

Camide bile kavga eder. İmam müezzinle kavga eder, komşu komşuyla kavga eder. Hacı hacıyla kavga eder.

Neden?

Olgun olmadığı zaman böyle olur. Nefisler kabardığı, şeytan kışkırttığı zaman insanlar birbirlerine giriyor. Olgun insan olması lazım. Olgun insan olmak için de terbiyecilerimiz, büyük mutasavvıflar, büyük alimlerimiz iki esas yol koymuşlar:

Bir; ruhu kuvvetlendirmek yolu. Ruh kuvvetlendi mi canı kötülükleri istemez. Küçüklüğünden beri istemez.

Peygamber Efendimiz hiç kötülüğe bulaşmamış. Neden?

Ruhu kuvvetli, Allah onun ruhunu kuvvetli yaratmış; Rasûlüllah Efendimiz peygamber olmadan önce de hiç fenalık yapmamış, hiç harama meyletmemiş. Yusuf AS'ın da macerasını biliyorsunuz; o da öyle. Ruh kuvvetli oldu mu insan süflî emellere tenezzül etmiyor, yapmıyor. Ruh zayıf oldu mu yapıyor. İradesi ruhu zayıf; kanıveriyor, aldanıveriyor, kızıveriyor, yapıveriyor; bu bir.

Ruhu kuvvetlendirmenin yolu, imanı kuvvetlendirmek için zikre kuvvet vermek. Zikirle sevap kazanarak ruhu kuvvetlendirerek iyi insan olmak; bu bir yol, bu bizim yolumuz. Bizim asıl tercih ettiğimiz, hocalarımızdan gördüğümüz yol bu...

c. Riyazet Yolu: Halvet

Bir de riyazet yolu var. Perhiz yapacak, sıkıntılara girecek, halvetlere girecek. Halvet ne demek? Kırk gün ışıksız, تنها, sakin bir hücrede, bir yerde, kendisini ibadete verecek. Bir ay geçecek, on gün daha geçecek, kolay bir şey değil. Tıraş olmayacak, dışarı çıkmayacak, ancak farz olan Cuma namazını kılmaya çıkabilir. Öteki vakitlerde hiç kimseyle konuşmayacak, sırf ibadetle meşgul olacak, bütün aklını, fikrini Allah'ın rızasına teksif edecek, ma'rifetullahı tahsile gayret edecek. Kolay değil. Kırk gün riyazet... Rasûlüllah SAS Efendimiz buyurmuş ki:³

مَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا ظَهَرَتْ يَنَابِيعُ الْحِكْمَةِ
مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ

(القضاعي عن ابن عباس؛ ش. حل. عن مكحول)

(*Men ahlesa li'llâhi erbaîne yevmen*) “Kim ihlâs ile zamanını, kırk gün Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne tahsis ederse, (*zaherat yenâbü'l-hikmeti min kalbihî alâ lisânihî*) gönlünden lisânına hikmet pınarları şırıl şırıl akmaya başlar.” “Allah rızası için kırk gün bir ibadete kendisini tahsis eden kimselerin gönüllerinden

³ Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.285, no:66; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.231, no:35485; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.359, no:1014; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.X, s.70; Mekhul Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.24, no:5271; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.224, no:2361; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXXXI, s.394, no:45421; RE. 398/11.

dillerine rahmet ve hikmet pınarları şarıl şarıl akmaya başlar.” diyor. “Ârif kimse olur. Sözü tatlı, hikmetli, güzel olur.” demek. Bu da bir riyazet yolu. Seyahat edecek, aç duracak, susuz duracak, halvet terbiyesi görecek. Meselâ İznikli, meşhur Eşrefoğlu Rûmî Hazretleri, Abdülkadir-i Geylânî Hazretleri’nin yolunda kalkmış, tâ Hama şehrine kadar ailesiyle, o yollarda, tozlara bulana bulana gitmiş, Hama şehrinde Saadeddîn-i Hamevî Hazretleri’nin şöhretini, büyük alim olduğunu duymuş, gitmiş ona teslim olmuş.

“—Pekiye evladım, hoş geldin, hadi gel bakalım halvete gir.” demiş, onu kırk gün bir halvete sokmuş. Kırk gün ibadet etmiş.

“—Acaba çocuklar ne oldu, hanım ne oldu? Ne yediler, ne içtiler?” diye düşünmemiş.

Kırk gün ibadetten çıktıktan sonra:

“—Maşaallah evlâdım, çok güzel, Allah feyzini ziyade etsin, çok iyi, çok iyi, hadi bir daha gir!” demiş.

Kırk günün arkasından kırk gün daha girmiş, etti seksen gün. Oradan da çıkmış. Şeyh efendi demiş ki:

“—Maşaallah, pek güzel, çok iyi, hadi evladım bir kere daha gir.”

120 gün. 120 gün dört ay eder. Dört ay camide, tenhada bir kenara çekil, ibadetle taatle meşgul ol!

Ondan sonra işte Eşrefoğlu Rûmî Hazretleri olmuş; harika, müstesna, muazzam bir şahsiyet

sahibi olmuş.

İşte bu nefsi tepelemek için böyle şeyler gerekiyor. Vücudu beslememek gerekiyor, nefsi zayıflatmak gerekiyor, fazla yağları eritmek gerekiyor. Sıhate de uygun. Fazla etleri eritmek gerekiyor, oruç tutmak gerekiyor, nefse muhalefet etmek gerekiyor. O zaman Allah cennete sokar, cennette de insanın vücudu mis kokar.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bize de sevdiği ibadetleri nasip etsin... Nefsi yenmemizi öğretsın, nefsi yenecek gücü kuvveti bize ihsan etsin... Her işimizi Allah'ın rızasına uygun yapacak zihniyette bizi sahip eylesin... Günahları sevdirmesın, meylettirmesın, haramlara bulaştırmasın... Sevaplı şeyleri meşakkatli olsa da severek yapalım! Allah yolunda, Allah'ın rızasını kazanmak için ecir ve sevap kazanmak için malımızla canımızla hiçbir fedakârlıktan kaçınmayacak bir ruh kuvvetine Rabbimiz bizi sahip eylesin...

Bizim büyüklerimiz savaşa giderlermiş. Nasıl giderlermiş?

Şehid olmak arzusuyla giderlermiş. “Rabbim bana şehidlik mertebesini nasip etse” diye, dua ede ede giderlermiş. El açıp dua ede ede giderlermiş. O şehidlik aşkıyla savaşmışlar. Düşmana hücum ederken Allah Allah diye hücum ederlermiş. Bağına ok saplandığı zaman, kanarken (*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah*) diye inlerlermiş. Kılıç darbeleri sağına soluna indikçe, sağı solu al kanlara bulandıkça, ellerindeki sancağı yere bırakmazlarmış. “Yeter ki *Lâ ilâhe illa'llah* sancağı yere düşmesin.”

derlermiş.

Bu kuvvet nereden alınıyor?

İşte o ibadetten, o imandan, o aşktan, o şevkten alınıyor.

Allah bize de malımızla, canımızla Allah yolunda en güzel tarzda, en fedakârca, en hasbî tarzda, hasbeten lillâh sevabını sırf Allah'tan bekleyerek çalışmayı, ömrümüzü geçirmeyi nasib etsin...

Nefsin peşinden koşmak ne kadar acı, şeytana uymak ne kadar zavallı bir durum, ne kadar gülünç bir durum!

Şeytan Allah'a âsi olmuş, diklenmiş, “Ben kullarını aldatacağım.” demiş. Geliyor seni aldatıyor sen de o mel'un şeytana uyuyorsun, Allah'a âsi oluyorsun. Ne kadar ters bir durum!

Allah bizi şeytana uydurmasın. Nefse esir etmesin; bir de bu dünyanın fâni zevklerine aldananlardan etmesin.

Dünya tatlıdır, zevklidir, süslüdür, güzeldir; dünyalık sıcaktır, hoştur. Para çok cazibelidir, çok güzeldir; mevki makam güzeldir, alkış itibar güzeldir.

Bunların hepsi güzel ama faydası yok. Faydası olan; Allah yolunda yürümek, haramlardan uzak durmak, zor da olsa sevaplı işleri yapmak.

Dikkat edilirse İslâm bize hep zor şeyleri emrediyor: “—Çıkar, paranın bir miktarını Allah yolunda ver.” diyor.

“—Neden vereyim, benim param. Haramdan da

kazanmadım, helâl kazandım, işçilik yaptım, ter döktüm.”

“—Olsun. O para senin kendi paran, kabul ediyorum ama sen yine de bunun şu kadarını Allah rızası için şu fakir kardeşine ver.” diyor.

Çıkarıp vereceksin.

“—Hadi bakalım yatsı vaktinde, sabah vaktinde, teheccüd vaktinde kalk namaz kıl! Hadi işi bırak, ikindi vaktinde camiye gel!”

Bir arkadaşımız anlatıyor:

“—Hocam, vasıtalar zamanla gaye hâline geliyor.” diyor.

“—Şurada İslâmî çalışma yapacağım, derken, adam beri tarafta namazı kaçırıyor.” diyor.

Namaz kaçmaz! Namaz, Allah’ın belli vakitte müslümanlara emretmiş olduğu farz olduğundan, her şey bir tarafta durur, o iş durur sen burada namazı kıalarsın. Dükkânı kapatırsın, camiye koşarsın. “*Hayye ale’s-salâh*” deyince camiye koşarsın.

“—Ne olacak müşteri?”

Müşteri kapıda beklesin. Rızkı insana Allah gönderiyor; ibadette hiç ihmal olmaması gerekiyor.

Allah bizi bu dünyanın fani lezzetlerine aldananlardan, kapılanlardan, ahireti unutanlardan etmesin. Bu şaşkınlığa düşürmesin. Bir de bizim görmediğimiz ama bizi gören ve bizi aldatmak için gece gündüz çalışan şeytanın şerrinden bizi korusun... Bizi ona aldanmış insan durumuna dü-

şürmesin...

Bir de içimizde nefsimiz var; rahatı, keyfi, yemeyi, içmeyi, baklavayı, böreği, evlenmeyi, eğlenceyi sever. O nefse de uyarsak mahvoluruz, en büyük düşmanımız içimizdeki düşman. İçimizdeki düşman olan nefse de uymamayı nasip etsin.

Peki, kime uyacağız?

İşte Rasûlüllah! Ona uy, Rasûlüllah'a tâbi ol! Bak kendisi ne diyor? Ömrünü nasıl geçirmiş? Kendisi ömrü boyunca bir buğday ekmeğiyle doya doya karnını doyurmadı.

Biz? Biz tıka basa doyurmazsak rahat edemiyoruz. Bir yemek yiyoruz, bir daha yiyoruz, bir daha yiyoruz, bir daha yiyoruz; bir de üstüne tatlı yiyoruz. Bir de üstüne çay, bir de çayın yanında bilmem ne, bir de arkasından meyve, bir de bilmem ne. Misafir olarak evinde durdukça, adam mutfakta ne varsa taşıyor, sen de yiyorsun, alışkınsın. Hepimiz böyle bol yemeye alışmışız.

Halbuki büyüklerimiz diyor ki üç öğün yemek yemek bile sonradan çıktı, önceden yoktu, Tanzimat'tan sonra çıktı, Avrupalılardan geldi. Bir sabah, bir de akşam yerlermiş. Saat on civarında bir tarhana çorbasıyla filan bir yemek; ondan sonra bir de akşam yemeği. Bu öğle yemeği sonradan çıkmış.

Sonra bir sofrada birkaç çeşit, bu da bid'at, bu da sonradan çıkmış. Bir çeşit yiyip, bir aş yiyip kalkacak. Öyle alim kimseler varmış ki hayatlarını okudum da hayret ettim. Bir

tanesi ömründe hiç katı yiyecek yememiş. “Niye yemiyorsun?” demişler, “Çiğnemek vakit alıyor.” demiş, hüp içecek, ondan sonra oturacak kitabının başına, ders çalışacak, yazacak, çizecek, ilim öğrenecek. Ömürlerini öyle geçirmişler.

Sabahleyin elimde *Zâdü’l-Meâd* vardı. Muazzam bir kitap! Her sayfasında ne kadar tahkikat, tedkikat, ne kadar incelemeler yapmış, hadîs-i şerîfleri birbirleriyle karşılaştırmış, her mezhebin kanaatlerini incelemiş! Ömürlerini hiç boşa geçirmemişler.

“—Ya biz?”

Biz ömrümüzü boşa geçirmek için para bile veriyoruz. Biz, bu Yirminci Yüzyıl’ın müslümanı, biz bu zamane müslümanları ömrü geçirmek için para harcayan müslümanlarız.

“—Nasıl para harcıyoruz?”

“—Stadyumdan bilet alacağız.” diye kuyruklara giriyoruz. Akşamdan yatağıyla, yastığıyla gidiyor millet, uyku tulumuyla gidiyor; “Gişe açıldığı zaman tribünden bilet alayım.” diye bütün geceyi orada geçiyor. Ondan sonra da maçta bütün günü orada boş yere geçiyor veya yazlıkta geçiyor veya gazinoda geçiyor.

Boş vakitlerde, vakit boş olduğu için nefsi içeriden dürtüyor:

“—Acaba nasıl eğlence yapabilirim?”

“—Hadi komşu kızlarıyla toplanalım, voleybol oynayalım, denizde su topu oynayalım, şunu yapalım bunu yapalım!

Her şey paralı, israf, vakit israfı. Hem para vermek suretiyle hem de israf. Her şeyimiz, zamanımız, paramız israf. Yememiz, içmemiz, giyinmemiz, her şeyimiz israf oluyor. Allah bizi cezasına, kahrına uğratmasın; lütfuyla terbiye etsin. Adamcağızlar mübarekler:

“—Ağzımızı çiğnemekle meşgul edince vakit geçiyor.” diye sulu meşrubat içip öyle ömür geçirmişler; biz de yılları geçiriyoruz.

Bir de emeklilik çıkmış; şu vakitten sonra emeklisin, tamam.

“—Emekli adam” ne demektir?

“—Sandalyeye oturan, bacak sallayan adam” demektir.

Olur mu? Emeklilik ölümle olacak. İnsan ölünce dünya hayatından emekli oluyor. Ahirette emeklerini Allah verecek. İnsan boyuna çalışacak. Daima çalışması lazım geliyor. Demek ki cemiyetimiz çok yanlış zihniyetlere bulaşmış. Dedelerimiz, ecdadımız böyle değilken çok yanlış şeylere bulaşmışız.

Aman aldanmayalım, başka zihniyetlere sapmayalım, ana gayemizi unutmayalım, İmanımızın gereği olan yaşayış tarzını unutmayalım. Hep Rabbimizin rızasına uygun hareket etmeye çalışalım. Şu nefse de yüz vermeyelim.

İnsanın midesi aç kaldıkça kalbi nurlanır. Oruç tuttukça sevabı artar. Allah razı olur, mâneviyatı gelişir, Allah'ın sevgili kulu olur, evliyâsı olur.

“—Hocam, Ramazan gelmeden sen şimdi bize

orucu tavsiye ettin.”

Siz umumiyetle bilgilimüslümankardeşlerimsiniz ama bu söylediklerim kayda alınıyor, hiç bilmeyenler de dinliyorlar, memnun oluyorlar, öğrenmiş oluyorlar; onlar için söyleyeyim:

“—Müslüman sadece Ramazan’da oruç tutmaz. Ramazan’da oruç tutmak farz. Mecburiyet! Onu tutmadığı zaman cezaya uğrar, günaha girmiş olur ama, Ramazan’ın dışında da oruçlar vardır. Peygamber Efendimiz tavsiye etmiştir; Recep’te oruç vardır, Şaban’da oruç vardır, her ayın ortasında on üç, on dört, on beşinde Arabî ayların, mehtaplı gecelerin gündüzlerinde oruç vardır.

Pazartesi perşembe orucu vardır.” Herhangi bir zamanda istediğin zaman oruç tutabilirsin, mesela yarın pazartesidir, pazartesi günü oruç tutmak sünnettir, tutuver, o sevabı kaçıрма. Veyahut “Salı da tutacağım” tamam, tutabilirsin. “Eski borçlarımı ödeyeyim” dersin, ödeyebilirsin. “Belki Ramazan orucu tuttuğum zamanlarda cahillik zamanımda kefareti gerektirecek suç da işlemişimdir, bu iki ay da bir oruç tutayım da kefaret orucu yerine geçsin!” diyebilirsin, tamam.

İşte böyle oruçlar da vardır. Dinimizde bunlara ne deniliyor? Fazilet bâbında yapılan ibadetlere *nevâfil* deniliyor. Nafile ibadetleri, nevâfili yapa yapa insan kurb-ı nevâfile nâil olur. “—Kurb-u nevâfil ne demek?” İnsan nafile ibadetleri yapa yapa Allah’ın sevgili kulu olur, Allah’a yakın kul olur. Çünkü farz olanı yapıyor.

Farz olanı yapınca borçtan kurtuluyor ama mecburi olmayan ibadetleri yapınca Allah'ın rızasını kazanıyor, Allah'ın sevgili kulu oluyor. O bakımdan vücudunuz, mideniz, durumunuz müsaitse bu ibadetleri kaçırmayın. Ramazan dışında da oruçlar tutulur. Hele pazartesi perşembe oruçlarını mutlaka tutun. Arabî ayları takip edin. Arabî ayların başında, ortasında, sonunda oruç tutun. Arabî ayların ortasında on üçünde, on dördünde, on beşinde oruç tutun; mehtaplı gecelerin gündüzlerinde oruç tutun. Recep ayı geldiği zaman oruç tutun, Muharrem ayı geldiği zaman oruç tutun. Kendinizi oruca biraz alıştırmak; böylece vücudunuz âhirette mis kokulu bir vücut olsun.

d. İnsanoğlu Aza Kanaat Etmez

Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf. Kaynakları kuvvetli, bu kaynaklara göre Peygamber SAS Hazretleri şöyle buyurmuş:⁴

إِبْنُ آدَمَ عِنْدَكَ مَا يَكْفِيكَ وَأَنْتَ تَطْلُبُ مَا يُطْغِيكَ
إِبْنُ آدَمَ لَا بِقَلِيلٍ تَقْنَعُ وَلَا بِكَثِيرٍ تَشْبَعُ إِبْنُ آدَمَ
إِذَا أَصْبَحْتَ مُعَافَى فِي جَسَدِكَ أَمِنَّا فِي سِرْبِكَ

⁴ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.361, no:8875; Beyhakî, *Şu-abü'l-İman*, c.VII, s.294, no:10360; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.361, no:618; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.282, no:8191; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.517, no:18086; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.140; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XII, s.71, no:6473; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVI, s.212; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.98; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.389, no:7081; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.I, s.127, no:196.

عِنْدَكَ قُوْتُ يَوْمِكَ فَعَلَى الدُّنْيَا الْعَفَاءُ

(طس. عد. حل. هب. خط. كر. وابن النجار عن ابن عمر)

RE. 9/1 (*İbne âdem, indeke mâ yekfîke, ve ente tatlübü mâ yutgîke; ibne âdem, lâ bi-kalîlin takneu, ve lâ bi-kesîrin teşbau; ibne âdem izâ asbahte muâfen, fî cesedike âminen fî sirbike, indeke kûtu yevmike, feale'd-dünyâ el-afâü.*)

İbn-i Ömer RA'dan rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf. Bu *ibn* kelimesini açıklayayım: *İbn*, Arapça'da oğul demek. *İbn-i Ömer*, Ömer'in oğlu demek.

Ömer; Hz. Ömer, halife Hz. Ömer RA... *İbn-i Ömer* de onun oğlu olan Abdullah; Ömer'in oğlu diye geçiyor. Hani bazen Türkçede de vardır. Meselâ soyadı Hatiboğlu veya İmamoğlu veya Müezzinoğlu oluyor ya, onun gibi *ibn* oğul demek.

“—İbn-i Âdem ne demek?”

“—Âdem AS'ın oğlu demek.”

“*Benî Âdem*” diyoruz, *benî* de evlatlar mânasına geliyor. O çoğul oluyor, *ibn* tekil oluyor. *Benî* dediğin zaman çoğul oluyor. *Benî Âdem*, “Ey Âdem'in evlatları!” *İbn Âdem*, “Ey Âdem'in oğlu, ey insanoğlu! demek. Bir de küfür mânasına bir kelime var, o anlaşılmasın! “Bu, Arapça'da “oğul” demek.” diye açıklıyorum ki kelime ve ses benzerliğinden başka bir mâna sanılmasın.

Peygamber SAS Hazretleri şöyle buyurmuş:

(*İbne âdem*) “Ey Hz. Âdem’in evladı olan insanoğlu! (*İndeke mâ yekfîke ve ente tatlübü mâ yutgîke*) Senin yanında, yemene içmene yetecek dünyalığın, hayatını sürdürmeye yetecek malzeme var, sen hâlâ seni azdıracak miktarını istiyorsun!”

“—Yeterince var, seni azdıracak miktarını istiyorsun ey âdemoğlu! Bu ne şaşkınlık!” demek istiyor.

(*İbne âdem*) “Ey Ademin oğlu, ey insanoğlu! (*Lâ bi-kalîlin takneu, ve lâ bi-kesîrin teşba*)” “Ne biçim hâlin var ki aza kâni olmuyorsun, çokla da doymuyor gözün.”

“Gözün doymuyor. Az yetmiyor, çok verildiği zaman bari doysan ya, hayır o zaman da doymuyorsun! Çok verdikçe daha fazla ağzını açıyorsun, daha fazlasını istiyorsun!”

Peygamber Efendimiz insanoğlunu tarif ediyor, insanoğlunun kusuruna işaret ediyor:

“—Ey âdemoğlu, ey insanoğlu! Aza kanaat etmiyorsun, çoktan doymuyorsun, harissin, hırslısın, dikkat et, böyle olma. Bu hâlini bil, bu duruma kendine kaptırma!”

(*İbne âdem*) “Ey âdemin oğlu, ey insanoğlu! (*İzâ asbahte muâfen fî cesedike, âminen fî sirbike*) Sabahleyin kalktığın zaman eğer vücudun hastalıklardan, üzüntülerden, ağrılardan berî olarak kalkmışsan nefsin emniyettede, canın da sağ ve salimse; (*indeke kûtu yevmike*) o günkü yemeğin, rızkın da mevcutsa; el-hamdü lillâh, bak bugün yanımda yiyeceğim var, diye düşünüyorsan; (*feale’d-dünyâ el-afâü*) o zaman

vazgeç, dünyaya aldırma, boş ver! O zaman dünyaya tasa çekme!” demek oluyor.

Bu hadîs-i şerîfte Peygamber SAS Efendimiz’in nasıl zühd fikrinde, zühd kanaatinde olduğunu, nasıl dünyaya aldırılmaz bir insan olduğunu görmüş oluyoruz, sözlerinden anlamış oluyoruz. Bize söylediği sözlerden, kendisinin nasıl yaptığını anlamış oluyoruz:

“–Yanında sana yetecek miktar var, seni azdıracak miktarı istiyorsun.”

İnsanın cebinde parası vardır, evi de vardır - el-hamdü lillâhiyeceği içeceği de vardır, fakat çok ister. Çok isteyince gider, harama bulaşır, faiz alır. Harama bulaşır, rüşvet alır. Harama bulaşır, zulmen başkasının malını çar çur eder, alır. Yeterince var ya...

“–Senin paran pulun yok mu?”

“–Var...”

“–Niye bu haramı işliyorsun?”

Ben hayret ediyorum; haramı sadece fakirler yemiyor. Zengin; acıyorum adamın hâline, evleri barkları var, parası pulu var, harama tenezzül ediyor. Hayret ediyorum.

“–Sen hem de müslümanım diyorsun. Allah’tan korksana! Sen bu paraları yemek istesen, bu evleri, malları mülkleri satıp satıp yemeye kalksan, sana da yeter, evladına da yeter, torununa da yeter, zürriyetine de yeter. Niye bu harama sarılıyorsun, niye bu yalana dolana giriyorsun, niye ticaretine hile karıştırıyorsun, niye günaha dalıyorsun? Niye haksızlık

yapıyorsun? Niye zulüm yapıyorsun? Niye vergini, zekâtını vermiyorsun? Yapman gereken görevlerini yerine getirmiyorsun? Niye hayrını hasenâtını yapmıyorsun?”

İşte bu, insanoğlunun tabiatına işaret ediyor:

“—Seni azdıracak sapıtacak şeyi istiyorsun, yanındakine kanaat etmiyorsun.”

Müslüman kanaatkâr olacak. Harama hiç tenezzül etmeyecek:

“—Ben Allah’tan hayırlı, helâl mal istiyorum, haram istemiyorum.” diyecek, rüşvete yanaşmayacak.

Harama, gadre yanaşmayacak. Gaspa, haram bir lokmanın gelmesine yanaşmayacak.

Ebû Bekir Sıddîk Efendimiz’e bir şey ikram ettiler. Nereden geldiğini sordu. Hoşuna gitmeyen bir yerden geldiğini anlayınca kustu, çıkardı, yemedi, yediğini de çıkardı.

Peygamber Efendimiz’in o peygamberce yaşayışına bakılacak olursa, bugünün fakiri o zamanın zengini gibidir. O zamanın insanının bürünecek örtüsü yoktu. Peygamber Efendimiz’in mescidinden birisi, sabah namazında farzı kılar kılmaz duayı beklemeden kalkıp gidiyordu. Bir gün gitti, iki gün gitti, üç gün gitti, dayanamadılar, dediler ki;

“—Aziz kardeşimiz! Sen bizim din kardeşimizsin, seni seviyoruz ama merak ediyoruz. Sen namazı kılınca biraz beklesen, bak Peygamber Efendimiz dua ediyor, onun meclisinde biraz daha fazla dursan. Ne bu böyle, camiden kaçır

gibi gidiyorsun? Niye camide çok durmuyorsun? Sebebi ne?” dediler, nasihat etmek istediler.

“—Evimizde bir tane örtü var, ben bu örtüye bürünüyorum, sabah buraya namaz kılmaya geliyorum. Evimiz uzakta, ‘evimize gidinceye kadar güneş doğmasın’ diye hemen çıkıyorum, eve gidince de hanımım bürünüyor, o da sabah namazını kılıyor. Sabah namazına yetişsin diye ondan koşuyorum.” dedi.

Namazda her tarafın örtülmesi gerekiyor ya, mübareklerin evinde her tarafını örtecek iki tane örtüleri yok.

Bizim en fakirinin evinde kaç tane kilim vardır, kaç tane halı vardır. Çuval olsa çuval da yine bir örtüdür. Çuval da yoktu. Kurban derilerinden üzerlerine elbise yaparlardı, örtünecek elbise yaparlardı da yağmur yağdığı zaman ıslandığı zaman Peygamber Efendimiz’in o mübarek sahabesinin üstü koyun koyun kokardı, ağıl gibi kokardı.

Ne yapsın? Temiz, kirlî değil ama işte mahrumiyetten deri deri kokardı, koyun ağılı gibi kokardı. Bir lokma yiyecek bulurlarsa yerlerdi, bir tas süt bulurlarsa içerlerdi, “Bugünkü yemek tamam!” derlerdi. Birkaç hurma yedikleri zaman, “Karnım doydu” derlerdi. Biz hurmayı karnımızı doyurduktan sonra keyif için yiyoruz. Keyif için bir avuç yiyoruz.

Bizim Türkiye’nin en fakir insanının yanında bunlar daha yoksul iken, yine sapa sağlam duruyorlardı, mâneviyatları ne kadar yüksek insanlar oluyorlardı.

Onun için kanaatkâr olmalıyız, harama hiç meyletmemeliyiz. Hepimizin kâfi miktarda parası, pulu vardır. Evimizdeki halıları, lüzumsuz kabı kaçağı satsak “Bir tane yeter” desek, hepimiz neler yaparız. Her zaman söylediğim sözü söylüyorum, evimizdeki misafir odasındaki bibloları, o camekânlardaki lüzumsuz süs eşyalarını satsak fabrikalar yaparız, cihad yaparız.

“—Ayda bir dergi çıkarıyoruz, az geliyor, haftada bir çıkaralım da kardeşlerimle haftada bir karşılaşmış olayım.” diye bir haftalık dergi kuralım istiyorum; bir çıkaramadık.

Koskoca cemaat İskenderpaşa cemaati bir haftalık dergi sermayesi çıkaramadı. Neden?

“—Para yok.”

“—Yahu, para yok olur mu? Silkelensek her tarafımızdan para dökülür bizim. Sizin de bizim de... Yalnız benim değil hepimizin. Silkelensek para dökülür.”

“—Neden?”

Hiç beğenmediğimiz şeylerden nice varlığımız vardır; o sahibenin hayatını okusak o zaman anlayacağız. O Peygamber’in hayatını okusak o zaman anlayacağız.

Hızır AS, Mûsâ AS ve Yûşâ AS, şu Beykoz’da tepesi olan Yûşâ AS; üçü beraber seyahat ettiler de bir kasabaya geldiler. kasaba ahali bunlara yiyecek vermedi, aç kaldılar. Mübarek Hızır AS, mübarek Mûsâ AS, mübarek Yûşâ AS kasabada aç kaldılar.

Niye aç kalıyorlar?

Kasaba da yoksuldu da ondan. Yoksulluk insanı cimri eder. “Benim kendime yetecek kadar yiyeceğim var.” diye bunlara vermemişler. Demek ki bunların dünyanın sayılı mübarek insanları olduğundan haberleri yok.

Eğri bir duvar vardı, Hızır AS yıkılmasın diye, o duvarı doğrulttu, tamir etti. Mûsâ AS diyor ki:

لَوْ شِئْتَ لَاتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا

(الكهف: ٧٧)

(*Lev şî'te le'ttehzate aleyhi ecrâ*) [Dileseydin, elbet buna karşı bir ücret alırdın.] (Kehf, 18/77)

“Eğer istesen bu yaptığın işten dolayı bu duvarın sahibinden para isterdin. ‘Bak ben bu duvarı düzeltiverdim, yıkılmaktan kurtardım, çık paraları’ diye para isterdin. Biz de onunla karnımızı doyururduk.” demek istedi.

Bu hadise Kur’ân-ı Kerîm’de böyle anlatılıyor. Anlayın ki koca peygamberler, Allah’ın sevgili kulları bak nasıl aç dolaşmışlar. Bir kasabaya girmişler de yiyecek bulamamışlar. Bizim cebimizde paralar, banknotlar, marklar, dolarlar; ne istersek alırız. Hacıbaba’dan kebab, baklava, börek alırız; kadayfın üstüne şu kadar kaymak koydururuz...

Ben bazen bazılarının misafiri oluyorum, gidiyorum veya tesadüfen görüyorum; bu mübareklerin hayat tarzına bakılırsa bizim memlekette en yoksul denilen insan bile

varlıklıdır.

Allah bize çok nimet vermiş; o nimetlerin şükürünü ödemeyi de ihsan etsin, sevdiği kul olalım... Yiyip yiyip de azan kullardan olmayalım. Allah'ın sevmediği kul durumuna düşmeyelim. Yiyip de şükredersen, oruç tutmuş gibi sevap veriyor Allah...

“—Yâ Rabbi! Çok şükür, sen bana bu salkım salkım üzümleri verdin, şu kırmızı yanaklı elmaları nasip ettin, kehribar gibi sarı armutları soframa gönderdin, el-hamdü lillâh pamuk gibi şu ekmeği yiyorum, mâşâallah! Çok şükür yâ Rabbi! Verdiğin şu nimetlere, şu izzete...” diye şükredersen, oruç tutmuş insan gibi sevap kazanırsın.

Ama işin daha da kötüsü hem Allah'ın nimetlerini ye, hem de Allah'a âsi ol, isyan et. Bu çok çok ayıp oluyor, Allah bize uyanıklık versin, edep versin, Allah'ın nimetlerine şükretmeyi nasib etsin... Şüküründen, zikrinden gâfil etmesin... Güzel ibadetinden bizi uzak düşürmesin...

Demek ki böyle yapmayacağız, yanımızda yeterli miktar varsa azdıracak miktarı talep etmeyeceğiz, “Yeter yâ Rabbi, çok şükür!” diye Allah'ın verdiği kâni olacağız. Eğer Allah bize nimet vermişse biz de o nimete göre onun vazifelerini eda edeceğiz, zekâtını sadakasını vereceğiz, komşumuza komşu hakkını vereceğiz, yetime yetim hakkını vereceğiz, göz hakkını vereceğiz.

(*Lâ bi-kalîlin takneu, ve lâ bi-kesîrin teşbau*)
“Aza kanaat” etmiyorsun, çokla gözün

doymuyor.” diyor. Gözümüz tok olacak. Allah’ın verdiği gözümüzle ölçeceğiz, biçeceğiz, büyüteceğiz; aç gözlülük, harislik, tamahkârlık yapmayacağız. Sonra, sabahleyin sıhhat, afiyet ile kalktık mı, canımız şen mi, başımız rahat mı, dinç mi, “El-hamdü lillâh!” diyeceğiz, dünyaya, dünyalığa aldırmayacağız. İbadetlerimizi yapmak hususunda gayretli, huzurlu olacağız. Peygamber Efendimiz bunu tavsiye etmiş oluyor.

e. Arafat’ta Gözüne Sahip Olmak

Ahmed ibn-i Hanbel ve daha başka kaynaklar Abdullah ibn-i Abbas RA’dan rivayet etmişler. Arafe günü ile ilgili bir hadîs-i şerif.

Fadl ibn-i Abbas, Veda haccında Peygamber Efendimiz’in bineğine redif olarak binmişti. Yemenli bir kadın bir mesele sormak için Efendimize yaklaştı. Fadl ona bakmaya başladı. Peygamber Efendimiz elini Fadl’ın yüzüne tuttu. Fadl ise, yüzünü öbür tarafa çevirerek bakmaya başladı. Bu sefer Efendimiz elini öbür tarafa çevirip, Fadl’ın yüzünü tekrar kapadı. Sonra Fadl’a şöyle ikazda bulundu:⁵

ابن أخى إنَّ هذا يومٌ من مَلِكٍ فِيهِ سَمْعُهُ وَبَصَرُهُ

⁵ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.329, no:3042; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.IV, s.330, no:2441; Beyhakî, *Fadâilü’l-Evkat*, c.I, s.357, no:183; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XII, s.232, no:12974; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.III, s.461, no:4071; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.III, s.559, no:5545; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.I, s.242, no:60; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LVIII, s.377; İbn-i Sa’d, *Tabâkat*, c.IV, s.54; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan. *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.I, s.131, no:201.

وَلِسَانُهُ غُفِرَ لَهُ يَوْمَ عَرَفَةَ

(حم. وابن سعد عن عبد الله بن عباس)

RE. 9/2 (*İbne ehî, inne hâzâ yevmün, men meleke fîhi sem'ahû ve basarahû ve lisânehû gufira lehû, ya'ni yevme arafate*) (*İbne ahî*) “Ey kardeşimin oğlu!”

İbn, oğul demek. *Ahî* de kardeşim demek. “—Ey benim kardeşimin oğlu.”

Hitap ettiği kim?

Fadl ibn-i Abbas... Hz. Abbas amcasıydı, onun oğluna; “Ey benim kardeşimin oğlu!” diye hitap ediyor. Fadl genç bir delikanlıydı; Peygamber Efendimiz’in amcası Hz. Abbas’ın büyük oğluydu. Abdullah ibn-i Abbas’ın ağabeyi...

Abdullah ibn-i Abbas, Peygamber Efendimiz’in yanından ayrılmazdı; dikkatli, edepli bir genç delikanlıydı. Her şeyi gayet iyi bellemişti; ilmi, edebi yüksek bir mübarek zâtı. Allah şefaatlerine erdirsin...

Peygamber SAS Efendimiz amcası Hz. Abbas’a da çok müstesna ikram ederdi. Çünkü bir ha-dîs-i şerifinde:

“—Amca baba gibidir.” diyor.

Amcayı yabana atmayacaksınız, dayıyı yabana atmayacaksınız.

Gelin demiş ki:

“—Ben kaynanama hizmet etmekle vazifeli değilim!”

Fesübhanallah! Yahu senin efendinin, eşinin

annesi, senin de annen. Hayatınızı birleştirmişsiniz, senin de kaynanan, hizmet edeceksin. Hizmet edeceksin, izzet bulacaksın... O senin annene hürmet edecek, hizmet edecek; sen de onun annesine hürmet edeceksin! Evliliğin, geçimin şekli, şartı böyle. Millet bir acaip...

Peygamber Efendimiz amcası Hz. Abbas'ı çok severdi, Hz. Hamza'yı da severdi. Hamza RA'in şehadetinden dolayı çok üzüldü. Onu Uhud harbinde, birisi arkasından sinsi sinsi yaklaşıp da gafil bir anında, hançerleyip şehid etti, biliyorsunuz. Hind RA'nın Vahşi isimli kölesi.

Vaad etmiş:

“—Eğer onu öldürürsen, ciğerini bana getirirsen, seni azad edeceğim.” demiş.

O, hürriyetin peşinde, kölelikten kurtulacağım diye fırsat kolladı. Gitti, savaşta Hz. Hamza RA'ı arkasından hançerledi. Bunu teşvik eden şahıs da, bu teşvike kapılıp “Kölelikten kurtulacağım!” diye, Hz. Hamza'yı şehid eden şahıs da sonradan müslüman oldular. Allah'ın işine bak! Sonradan müslüman oldular. O zaman öyle değillerdi, müslümanlarla savaşıyorlardı, sonradan müslüman oldular.

Müslümanlığın özelliği nedir?

Bir insan müslüman oldu mu ondan önceki bütün günahlarına bir sünger çekilir, bütün günahları affolunur. Bitti, çünkü müslüman oldu. Küfür devresinde yaptığı her şey affolunur. Müslüman olmak o kadar büyük bir nimet ki, şu dünyadaki insanlar, şu müslüman olmaktadır nimeti bilseler, dünyada kâfir kalmazdı. Amerikalı'sı,

Avrupalı'sı, Rus'u, Hind'i, Çinli'si, Acem'i, hepsi müslüman olurdu.

Ama galiba biraz da kusur bizde, biz anlatamıyoruz. Kendimizi tanıtamıyoruz, İslâm'ın güzelliklerini duyuramıyoruz, anlatamıyoruz. Anlatmak için gayret etmiyoruz.

Elime bir kitap geçti: *Başarı Kazanmak İçin Yedi Altın Anahtar Kaide*.

İngilizce bir kitap. Açtım, çok güzel şeyler anlatmış, akıcı bir üslupla İngilizce anlatmış. Kitap bir hıristiyan kilisesinin neşriyatı.

Adam ne yapıyor? Senin ve benim hoşuma gidecek bir konuyu kitap hâline getirmiş, onu basıyor, dağıtıyor ama kendisinin reklamını ve propagandasını yapmış oluyor.

Bak ne yollarla çalışıyorlar? Karşımıza doğrudan doğruya "Bizim inancımız doğru!" diye çıkamazlar, çünkü inançları yanlış, inançları bozuk. Putperest inancı puta tapıyor, puta tapılır mı?

İnancı yanlış ama dolambaçlı yoldan bizim kalbimizi kazanmak için misyonerler gönderiyor; hasta bakıcı kılığıyla geliyor, öğretmen kılığıyla geliyor. "Barış gönüllüsü" diyor.

Ne barış gönüllüsü!

"—İngilizce öğretmeniyim, hizmete geldim." diyor, dağ köylerine gidiyor bizim halkımızın arasına giriyor, hediye veriyor, inci boncuk veriyor, tedavi ediyor, bizimkileri kandırmaya çalışıyor. Biz Allah'ın müslüman kulları, sevgili kullarıyız. Allah mü'minleri sever, hepimiz

Allah'ın sevdiği kullarıyız. Allah'ın dinine; şunların kendi dinlerine, yanlış bâtil dinlerine yaptığı yardım kadar yardım yapmıyoruz. Bir İngilizce kitabımız var mı? İngilizce bir gazetemiz var mı? “—Yok!”

Ben Amerika'ya gittim, “Acaba orada İngilizce bir gazete neşredebilir miyiz?” diye, şartlarına bir baktım, benim yapacağım bir şey değil, kolay bir şey değil. Ama yapsak bir İngilizce dergi çıkarsak...Dünyanın her yerinde bizim dergilerimiz okunur, faydası olur. Bir günlük gazete çıkarsak her tarafa dağıtabiliriz; yapmıyoruz. Bu çalışmaları yapmıyoruz, İslâm'ın güzelliğini anlatmıyoruz.

“—İnsan müslüman olunca bütün eski günahları silinecek. Bu bâtil inancı bırak, hak inanca gel!” diye güzel bir anlatsak, “Bak senin bu yaptığın yanlış, bu işin doğrusu bu, işte akıl işte mantık, işte tarih, işte sizin kitabınızdaki cümleler, işte sizin peygamberinizin sözleri...” desek.

Elimizde çok malzememiz var. Anlatsak müslüman olurlar ama anlatacak malzemeleri, teşkilatları kurmuyoruz, çalışmaları yapmıyoruz. Biz onlara Müslümanlığı anlatacağımız yerde, onlar bizim memleketimize gelip Hıristiyanlığı anlatmaya çalışıyorlar. Bizi heykele taptırmaya çalışıyorlar.

Biz senin o heykelini yaptığın Hz. İsbâ'yı senden çok severiz, başımızın tacı o... Hz. İsbâ bizim peygamberlerimizden bir peygamber, biz Hz. İsbâ'yı senden çok severiz, Hz. İsbâ da bizi senden çok sever. Hz. İsbâ seni sevmez, beni sever.

Çünkü sen Hz. İsa'nın sözünün dışına çıkmışsın.

Ama bunları anlatmamız lazım. Anlatacak teşkilatı kurmamız lazım, çalışmalarını yapmamız lazım. Yapmayınca olmuyor.

Bunları nereden çıkardık?

Peygamber Efendimiz'in amcası filan derken söz buralara geldi. "Hz. Abbas'ı severdi." dedik, "Hamza'yı severdi." dedik, "Hamza'nın katili ve öldürmeye teşvik eden kadın sonradan müslüman olunca eski günahları affolundu." dedik, oradan açıldı.

Peygamber SAS Efendimiz o Vahşi'ye:

"—Tamam, müslüman oldun, mübarek olsun ama gözüme görünme!" demiş.

Çünkü gördükçe amcasını hatırlıyor, yüreği dayanamıyor, "—Gözüme görünme, Müslümanlığını uzaktan devam ettir." demiş. Müslüman olunca cezalandıramazsın da, artık müslüman oldu, kesemezsin de, "Sen Hamza'yı öldürdün!" de diyemezsin.

(*İbne ahî*) diyor; "Ey benim amcamın oğlu!" demek, "Ey kardeşimin oğlu" tabiriyle hitab ediyor. Genç yeğenine şöyle diyor:

(*Inne hâzâ yevmün*) "Hiç şüphe yok ki şu içinde bulunduğumuz gün öyle bir gündür ki, (*men meleke fîhi sem'ahû ve basarahû ve lisânehû*) kim bugün kulağına, gözüne ve diline sahip olabilirse; (*gufira lehû*) Allah onu mağfiret eder, mağfirete mazhar olur, mağfiret olunur. (*Ya'ni yevme arafate*) Arafe gününü kastedti.

Veda haccında Peygamber Efendimiz, o delikanlı

yeğenini Fadl ibn-i Abbas'ı devesinin arkasına almış, Arafat'a çıkmışlar, hac yapıyorlar. Hac günü Arafat'a, Arafat ovasına çıkmışlar. İbadet, hac, sevap günü, Allah'a kurbiyyet günü...

Yemenli bir kadın bir mesele sormak için Efendimiz'e yaklaşmış. Fadl ona bakmaya başlamış. Onu görünce ikaz etmiş:

“—Gözüne dikkat et, gözüne sahip ol! Bu öyle bir gündür ki kim gözüne, kulağına, diline sahip olursa; gözüyle günah işlemezse, kulağıyla günah dinlemezse, diliyle haram günah söz söylemezse mağfiret olunur.” buyuruyor. “Ama işlerse günaha orada da devam ederse mağfiret olunmaz.” demek.

Arafat'ta günaha devam ediyor, kavgaya devam ediyor, itişmeye çekişmeye devam ediyor, gıybeteye iftiraya devam ediyor. Olmaz, o zaman olmaz! “Kendisine Sahip olursa günahlara bulanmazsa o zaman mağfiret olunur.” diye Efendimiz SAS ikaz etmiş.

Allah hepinize, hepimize yardımcı olsun... Allah insana gözünden sorgu sual açacak, kulağından, dilinden, elinden sorgu sual açacak; Hepsinin hesabı var.

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ
وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا

(الإسراء: ٣٦)

(Ve lâ takfü mâ leyse leke bihî ilmün, inne's-sem'a ve'l-basara ve'l-fuâde küllü ülâike kâne

anhü mes'ûlâ) [Hakkında bilgin bulunmayan şeyin ardına düşme; çünkü kulak, göz ve gönül, bunların hepsi ondan sorumludur.] (İsrâ, 17/36)

Hepsinden sorgu sual var.

Onun için ne yapacağız, ne yapacaksınız, ne yapmamız lazım?

Günahlardan korunmaya dikkat etmemiz lazım. Gözünüze sahip olacaksınız harama bakmayacaksınız. Elâlemin namahremine bakmayacaksınız. Camdan, perde arkasından, sokakta bakmayacaksınız, yüzüne bakmayacaksınız, arkasından, gazetede, mecmuada bakmayacaksınız. Elin gazetecisi, dinden imandan nasipsiz. Çekiyor fotoğrafı, renkli olarak gazeteye basıyor, sere serpe uzanmış, bilmem altına da bir yazı yazıyor; o bahane... Maksat kasaplık et teşhirciliği... O kadar, başka bir şey değil.

Sen de gazeteyi alıyorsun, evine götürüyorsun okutturuyorsun seyrettiriyorsun ve seyrediyorsun; günah! Bakmayacaksın, almayacaksın, okumayacaksın; günah olanını okumayacaksın günah olanına bakmayacaksın.

Ankara'da bir Mehmed Amca vardı, rahmetli, İstiklâl madalyası sahibi. Nur içinde yatsın. Kale gibi sağlam, bir mübarek amcaydı. Babamın iyi dostuydu. Çok hatıraları var... İnsanlar alışveriş için dükkânına gelirmiş. İşte;

“—Bu nasıl tereyağı?” diye sorarlarmış.

“—Tereyağı gibi tereyağı.” dermiş.

“—Alay mı ediyorsun benimle?”

“—Yok, alay etmiyorum. Ben ‘tereyağı’

diye aldım, kendim imal etmedim ki aldım satıyorum, gördüğün gibi tereyağına benziyor. Bak tereyağıysa tereyağıdır, değilse değildir. Haliyle satıyorum.” demiş oluyor.

“—Tamam, tereyağıdır, hâlistir.” demiyor, çünkü kendisi almadı. Ötekisi de itimat ederek almış, oraya koymuş.

“—Tereyağı gibi tereyağı” dermiş.

“—Hacı amca sen benimle alay mı ediyorsun?”

Hayır, alay etmiyor ama doğruyu söylemeye çalışıyor. “Ticaretine haram karışmasın.” diye dikkat ediyor.

Gözüne de sahip olacak insan, diline de sahip olacak. Gıybet iftira etmeyecek, yalan dolan söylemeyecek, yalancı şahitlik etmeyecek. Duyuyoruz, adliyenin önünde bedava adamlar yalancı şahitler dolaşıyormuş. “Benim şurada bir mahkemem var.” deyip parayla yalancı şahit tutuluyormuş. Yalancı şahitlik edip çıkıyor, parayı sayıyor, cebine koyuyor, tamam, yalancı şahitlik yaptı. Cehennemlik bir iş! Günah! Yalancı şahitlik yapmak, adaleti saptırmak da çok büyük bir günah! Gördüğü bir şeyde şahitlik yapmaktan kaçınmak da günah! Adaletin yerini bulması için insan hakkı söylemek zorunda. Vazifesi bu.

Allah hepimizi gözüne sahip olanlardan eylesin... Eline sahip olanlardan eylesin... Elini harama uzatmayanlardan eylesin... Namusu sağlam olanlardan eylesin... Hepimiz için büyük tehlikedir.

“–Nasıl büyük tehlikedir?”

Gazete yoluyla büyük tehlikedir, televizyon yoluyla büyük tehlikedir, sokakta gezerken büyük tehlikedir, yaz gününde büyük tehlikedir; havalar ısındıkça kadınlar açılır. Bunun namussuzu var, zaten niyeti kötü olanı var. Allah korusun!

O Mehmed Efendi Amca'nın menakıbından birisi de şöyle:

“–Eskiden eve kibrit alırdık; çakmak yok, kandilleri kibritle yakacaklar. Kibritin üzerinde resim olurdu, o resmi kazıyıp kutuyu eve öyle alırdık.” diyor.

Anlaşılan kibrit kutusu dışarıdan geliyormuş, İngiliz veya

Fransız veya İtalyan malı neyse; “Üstündeki resmi kazımadan kutuyu eve sokmazdık. Çünkü, eve sûret girerse melek girmez, sûret olan eve melek girmez derdik.” diyor.

Şimdi her evde resim... Duvarlarda, gazetelerde, mecmualarda resim... Gelen malzemede, paket içinde resim... Kasaptan bir şey alıyorsun, sen gazete almasan bile o öyle bir şeye sarmış ki, hemen buruşturup çöp sepetine tık! Çünkü felâket bir resim...

O bakımdan göze sahip olmak çok önemli, kulağa sahip olmak çok önemli... Meselâ gıybet etmek günah, dinlemek de günah. İnsan kulağına da, diline de sahip olacak. Hakkı söyleyecek, hayrı söyleyecek; şerri söylemeyecek.

Allah bizi her çeşit g nahtan korusun... Sevdiği her çeşit güzel, sevaplı işi yapmaya muvaffak eylesin...  mr m z  rızasına uygun geçirmeyi nasib eylesin... Sonunda pişman olacağımız g nahlı, veballi işlere bizi bulaştırmasın... Hayırlı, sevaplı, ecirli, uzun, sıhhatli, afiyetli, saadetli ömürler sürüp, son nefeste iman ile göçüp, Rabbimizin huzuruna sevdiği kullar olarak varmamızı nasib eylesin...

Fâtiha-i řer fe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŐAN
07. 10.1990 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

